

การเตรียมความพร้อมของโรงเรียนเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน กลุ่มเครือข่ายลิกไนต์ 2
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1
Readiness Preparation of School for ASEAN Community, Schools Center Lignite 2
Lampang Primary Education Service Area Office 1

สุริรัตน์ อุทธา*
รศ. มานูญย์ สุตีคา**

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการดำเนินการเตรียมความพร้อมของโรงเรียน เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน และแสวงหาแนวทางการแก้ไขปัญหาการเตรียมความพร้อมของโรงเรียนเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน กลุ่มเครือข่ายลิกไนต์ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยคือ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 9 คน ครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายลิกไนต์ 2 สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1 จำนวน 61 คน รวมจำนวน 70 คน ปีการศึกษา 2556 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามแบบเลือกตอบ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ความถี่และร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการสัมภาษณ์เชิงลึก วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า การเตรียมความพร้อมของโรงเรียนเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน กลุ่มเครือข่ายลิกไนต์ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1 โดยรวมมีการเตรียมความพร้อมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อจำแนกเป็นรายด้านแล้วพบว่า ด้านที่มีการเตรียมความพร้อมมาก ได้แก่ ด้านแต่งตั้งคณะกรรมการ ประชุมคณะกรรมการ ด้านส่งเสริม สนับสนุนทรัพยากรในการดำเนินงาน ด้านวางแผนพัฒนาครู บุคลากร สนับสนุนครูและบุคลากรในสถานศึกษาเป็นสมาชิกสมาคม ชมรมครูอาเซียน ส่วนด้านที่มีการเตรียมความพร้อมปานกลาง ได้แก่ ด้านจัดตั้งเครือข่ายสถานศึกษา ด้านการดำเนินงานพัฒนาการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน ด้านการนิเทศภายในสถานศึกษา และด้านสรุปและรายงานผลการดำเนินงาน การประชาสัมพันธ์

* นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยพาร์อีสเทอร์น
E-mail: guitarlifewat@gmail.com

** อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยพาร์อีสเทอร์น

สำหรับแนวทางการแก้ไขปัญหาการเตรียมความพร้อมของโรงเรียนเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ผู้วิจัยได้ทำการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้บริหารสถานศึกษา โดยผู้สัมภาษณ์ให้ข้อเสนอแนะไว้ดังนี้ ด้านแต่งตั้งคณะกรรมการ ประชุมคณะกรรมการ โรงเรียนควรมีการสร้างควมตระหนักและเตรียมความพร้อมของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง บทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการที่จะดำเนินการขับเคลื่อนด้านนโยบายในการเตรียมความพร้อมเพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ได้ ด้านส่งเสริม สนับสนุนทรัพยากรในการดำเนินงาน ครูและนักเรียนควรช่วยกันจัดทำสื่อการเรียนการสอนที่สามารถใช้ในกิจกรรมการเตรียมความพร้อมเข้าสู่อาเซียนเพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้และความเข้าใจด้วยตัวเอง ด้านวางแผนพัฒนาครู บุคลากร สนับสนุนครูและบุคลากรในสถานศึกษาเป็นสมาชิกสมาคม ชมรมครูอาเซียน โรงเรียนต้องมีการวางแผนพัฒนาบุคลากรโดยการจัดฝึกอบรมเพิ่มศักยภาพเพื่อใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเกี่ยวกับอาเซียน ด้านจัดตั้งเครือข่ายสถานศึกษา ควรมีการกำหนดแนวทางการดำเนินงานในการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียนโดยให้ทุกโรงเรียนมีส่วนร่วมในการดำเนินงานเพื่อให้เป็นไปในแนวทางเดียวกันเพื่อเป็นการสร้างภาคีเครือข่ายร่วมกัน ด้านการดำเนินงานพัฒนาการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน ควรเน้นรูปแบบการจัดการจัดกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยเอง มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้วิชาการเกี่ยวกับประชาคมอาเซียน โดยการจัดการสอนด้วยวิธีการที่หลากหลาย ด้านการนิเทศภายในสถานศึกษา โรงเรียนต้องสร้างความเข้าใจและทัศนคติเกี่ยวกับการนิเทศ ติดตามการใช้หลักสูตรสถานศึกษาว่าเป็นการช่วยเหลือแก้ไขปัญหาให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านสรุปและรายงานผลการดำเนินงาน การประชาสัมพันธ์ ควรมีการสรุปและรายงานผลการดำเนินการด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านบริหารงานทั่วไป และด้านบริหารงานบุคคล ที่ส่งผลให้ผู้เรียนเป็นคนดี มีความสามารถ เรียนรู้ได้อย่างมีความสุข และสามารถแข่งขันในอาเซียนได้

คำสำคัญ

การเตรียมความพร้อม ประชาคมอาเซียน โรงเรียนกลุ่มเครือข่ายลิกต์ไนด์ 2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาลำปาง เขต 1

Abstract

This research aimed to investigate the readiness preparation of school for ASEAN Community, School Center Lignite 2, Lampang Primary Education Service Area Office 1. The population used in this study was 9 school administrators and 61 teachers and educational personnel performing their duties for School Center Lignite 2, Lampang Primary Education

Service Area Office 1 in the academic 2013. The total number was 70. The tools used in this research were questionnaires in form of multiple choices. The data were analyzed through frequency, percentage, mean and standard deviation. The findings were as follows:

The readiness preparation of school for ASEAN Community, School Center Lignite 2, Lampang Primary Education Service Area Office 1 under the approach of school management comprised 9 aspects, namely committee appointment, committee conference, operating resource promotion and support, teacher and personnel development planning, school network establishment, performance of learning development for ASEAN Community, internal supervision, school teacher and personnel support being members of ASEAN Association or ASEAN Teacher Club and summary, performance report and public relations. The overall readiness preparation was at the moderate level summarized as follows:

According to the committee appointment and conference, it was found that the readiness preparation was at the high level. The item with the highest mean was that the school administrators had visions and enthusiasm for preparing the schools towards ASEAN Community. Regarding the operating resource promotion and support, it showed that the readiness preparation was at the high level. The item with the highest mean was to allocate budget and resources to develop corners /rooms /ASEAN learning centers served as learning resources for, teachers, students and staff in the schools. Related to the teacher and personnel development and school teacher and personnel support being members of ASEAN Association or ASEAN Teacher Club, it revealed that the readiness preparation was at the high level. The item with the highest mean was to provide corners or ASEAN knowledge centers for teachers to study and search more information by themselves sufficiently. According to the school network establishment, it was found that the readiness preparation was at the moderate level. The item with the highest mean was to make both short-and long-term plans for developing educational management quality to improve the schools for ASEAN Community. Regarding the performance of learning development for ASEAN Community, it showed that the readiness preparation was at the moderate level. The item with the highest mean was to create the learning atmosphere with signboards/ exhibitions/ school environment promoting student development of

ASEAN Community. According to the internal supervision, it was found that the readiness preparation was at the moderate level. The item with the highest mean was to supervise and monitor the learning activities for the ASEAN Community both in the classrooms and the schools continuously. Regarding the summary, performance report and public relations, it showed that the readiness preparation was at the moderate level. The item with the highest mean was to publicize the operational results concerning the school readiness preparation for ASEAN Community to the public by using a variety of types.

Keywords

Readiness Preparation, ASEAN Community, Schools Center Lignite 2, Lampang Primary Education Service Area Office 1

บทนำ

จากกระแสโลกาภิวัตน์และความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในปัจจุบันทำให้องค์กรทั่วโลกต้องเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงอย่างมีนัยสำคัญ วิวัฒนาการของเทคโนโลยีส่งผลให้เกิดการแข่งขันระดับโลกนับวันจะทวีความรุนแรงมากยิ่งขึ้นทำให้รูปแบบการดำเนินการขององค์กรต่าง ๆ ภายใต้อิทธิพลและระบบเศรษฐกิจมีความซับซ้อนและเชื่อมโยงกันมากขึ้น กิจกรรมทางด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม การเมือง การศึกษา ต้องมีการเปลี่ยนแปลงปรับปรุงไปอย่างรวดเร็วและต่อเนื่อง เพื่อสามารถปรับตัวอย่างรู้เท่าทันกระแสของการเปลี่ยนแปลง และก้าวสู่ระบบเศรษฐกิจยุคใหม่ที่ใช้ฐานความรู้และนวัตกรรม เป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการพัฒนา ตลอดจนเรียนรู้ที่จะยกระดับการพัฒนาด้านจิตใจและคุณธรรม เพื่อมุ่งสู่การพัฒนาที่มีความสมดุลแห่งความเจริญทางวัตถุในอนาคต (ศรีวิการ์ เมฆธวัชชัยกุล, 2555, 1)

สมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Association of Southeast Asian Nation) หรืออาเซียน (ASEAN) ก่อตั้งขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมความเข้าใจอันดีต่อกันระหว่างประเทศในภูมิภาค อารังไว้ซึ่งสันติภาพ เสถียรภาพ และความมั่นคงทางการเมือง สร้างสรรค์ความเจริญทางด้านเศรษฐกิจ การพัฒนาทางสังคม และวัฒนธรรม การกินดีอยู่ดีบนพื้นฐานของความเสมอภาคและผลประโยชน์ร่วมกันของประเทศสมาชิก โดยพัฒนาเป็นประชาคมอาเซียน (ASEAN Community : AC) ประกอบด้วยสามเสาหลัก คือ ประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน และประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน ทั้งนี้ในการรวมตัวกันเป็นประชาคมอาเซียนจะทำให้มีการเคลื่อนย้ายกำลังคน นักเรียน นักศึกษา และบุคลากรทางการศึกษาเป็นไป

โดยสะดวกขึ้น และเปิดเสรีการค้าบริการด้านการศึกษาจะส่งผลให้เกิดการเคลื่อนย้ายองค์ความรู้ ภาษาและวัฒนธรรมระหว่างกัน ในปี พ.ศ. 2558 (สำนักปลัดกระทรวงศึกษาธิการ สำนักความสัมพันธ์ต่างประเทศ, 2552, 1) ประเทศอาเซียนทุกประเทศจึงให้ความสำคัญกับการพัฒนาการศึกษาของประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสิ่งที่จะทำให้การศึกษานั้นมีส่วนสำคัญในการทำให้ประเทศมีการพัฒนาทางเศรษฐกิจที่ก้าวหน้ามากขึ้น หลายประเทศทั้งที่เป็นสมาชิกดั้งเดิมและสมาชิกใหม่ยังคงให้ความสำคัญกับบทบาทของการศึกษาในการขจัดความยากจนและการก้าวพ้นจากความด้อยพัฒนาทางเศรษฐกิจ ในขณะที่เดียวกันได้มุ่งหวังให้การศึกษาเป็นเครื่องมือในการยกระดับศักยภาพการแข่งขันของประเทศในระดับสากลโดยมีบางประเทศสมาชิกใหม่ของอาเซียนปรารถนาให้ตนมีศักยภาพทัดเทียมกับประเทศอื่น ๆ ภายในอาเซียนด้วยตนเอง (พัชรวาลย์ วงศ์บุญสิน และคณะ, 2549, 1) ประเด็นต่าง ๆ เหล่านี้ ส่งผลให้แต่ละประเทศในอาเซียน (ASEAN) ต้องเร่งเตรียมพร้อมรับการเป็นประชาคมอาเซียนอย่างสมบูรณ์ ในปี พ.ศ. 2558

จากข้อมูลสรุปผลการติดตามการเตรียมความพร้อมและการดำเนินงานของสถานศึกษาในการพัฒนาผู้เรียนสู่ประชาคมอาเซียน (ครั้งที่ 1) กลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1 (2556, 3 – 9) พบว่า โรงเรียนยังขาดความพร้อมในการจัดกิจกรรมการเตรียมความพร้อมและการดำเนินงานของสถานศึกษาในการพัฒนาผู้เรียนสู่ประชาคมอาเซียน ซึ่งโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายลิกไนต์ 2 อยู่ในพื้นที่ยากลำบากทางไกล การคมนาคมไม่สะดวกมีลักษณะเป็นหอย่อมบ้าน ซึ่งบางโรงเรียนเป็นชนเผ่าพื้นที่สุด ฐานะค่อนข้างยากจน ผู้ปกครองมีความพร้อมที่จะสนับสนุนการศึกษาแก่นักเรียนให้มีความพร้อมก้าวทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมในปัจจุบัน โรงเรียนจึงมีส่วนสำคัญที่จะต้องให้การสนับสนุนและส่งเสริมการจัดการเรียนแก่นักเรียนอย่างเต็มความสามารถและเต็มตามศักยภาพของนักเรียน และต้องมีการเตรียมความพร้อมด้านการบริหารจัดการชั้นเรียนสู่ประชาคมอาเซียน รวมทั้งมีการเตรียมจัดทำหลักสูตรอาเซียนศึกษาควบคู่กับหลักสูตรแกนกลาง แต่ผลการวิจัยกลับพบว่ายังขาดผู้รับผิดชอบในการใช้ภาษาอังกฤษซึ่งเป็นภาษากลางที่ใช้ในการสื่อสารของประชาคมอาเซียน กล่าวคือ ไม่มีการใช้ภาษาอังกฤษในการจัดการเรียนการสอนหรือเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน ไม่มีห้องปฏิบัติการและรวบรวมแหล่งความรู้เกี่ยวกับอาเซียนเพื่อรองรับการจัดการเรียนการสอนสู่ประชาคมอาเซียน ประกอบกับจำนวนบุคลากรที่มีไม่เพียงพอ ซึ่งมีส่วนสำคัญในการดำเนินการเตรียมความพร้อม (วินัย แป้นน้อย, 2556, สัมภาษณ์) ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาการเตรียมความพร้อมของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายลิกไนต์ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1 เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน เพื่อให้ทราบข้อมูลสภาพการดำเนินการเตรียมความพร้อม และหาแนวทางแก้ไขปัญหา เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาการดำเนินงานของสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นในการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในปี 2558

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาการดำเนินการเตรียมความพร้อมของโรงเรียนเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน กลุ่มเครือข่ายลิกไนต์ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1
2. เพื่อแสวงหาแนวทางการแก้ไขปัญหาในการเตรียมความพร้อมของโรงเรียนเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน กลุ่มเครือข่ายลิกไนต์ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการแจกแบบสอบถาม ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 9 คน ครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายลิกไนต์ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1 จำนวน 61 คน รวมจำนวน 70 คน ในปีการศึกษา 2556 ส่วนการสัมภาษณ์เชิงลึกใช้การเลือกแบบเจาะจง โดยเลือกจากผู้ที่มีความกล้าคิด มีความรอบรู้ ความชำนาญและเป็นผู้ที่มีประสบการณ์ในตำแหน่งการบริหาร เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ชัดเจนและครอบคลุมทุกด้านไปเป็นแนวทางในการพัฒนาโรงเรียนได้ตัวแทนจากประชากร คือ ผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 9 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ชุดที่ 1 แบบสอบถามการเตรียมความพร้อมของโรงเรียนเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน กลุ่มเครือข่ายลิกไนต์ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1 เป็นแบบตรวจสอบรายการ จำนวน 7 ด้าน รวม 50 ข้อ ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา และการใช้ภาษาของแบบสอบถาม โดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน และมีการปรับปรุงแก้ไขโดยพิจารณาเลือกข้อที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.67 ขึ้นไป แล้วจึงนำไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง โรงเรียนบ้านแม่อนขี้เหล็ก จำนวน 25 คน มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.97

ชุดที่ 2 แบบสัมภาษณ์เชิงลึกเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมของโรงเรียนเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน กลุ่มเครือข่ายลิกไนต์ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1 โดยนำเอาผลการตอบแบบสอบถามข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดของการเตรียมความพร้อมและค่าเฉลี่ยต่ำสุดของการเตรียมความพร้อมในแต่ละด้าน จำนวน 7 ด้าน มาตั้งเป็นประเด็นข้อคำถามในการสัมภาษณ์ ผ่านการตรวจสอบจากอาจารย์ที่ปรึกษา และได้ปรับปรุงข้อคำถาม จัดทำแบบสัมภาษณ์ฉบับชั่วคราว และนำแบบสัมภาษณ์ไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 3 คน พบว่าได้รับข้อมูลตามที่ตั้งข้อคำถามไว้

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยนำเครื่องมือทั้ง 2 ชุด พร้อมหนังสือขออนุญาตให้เก็บรวบรวมข้อมูลไปขอความร่วมมือจากโรงเรียน ชุดที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมของโรงเรียนเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน กลุ่มเครือข่ายลิกไนต์ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1 ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามด้วยตนเอง จำนวน 70 ฉบับ ได้รับคืน 70 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 จากนั้นนำมาตรวจสอบพบว่า มีความสมบูรณ์ทุกฉบับ

ชุดที่ 2 การเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยทำการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูล ด้วยตนเอง จำนวน 9 คน โดยแบบสัมภาษณ์เชิงลึกการเตรียมความพร้อมของโรงเรียนเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน กลุ่มเครือข่ายลิกไนต์ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1 ที่สร้างขึ้น จากนั้นนำมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยการสรุปประเด็น เสนอผลเป็นการบรรยาย

การวิเคราะห์ข้อมูล

ชุดที่ 1 แบบสอบถามการเตรียมความพร้อมของโรงเรียนเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วนำเสนอในรูปตารางประกอบการบรรยาย

ชุดที่ 2 การสัมภาษณ์เชิงลึก ผู้วิจัยได้จากการจดบันทึกและการถอดเทปบันทึกเสียง เกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน ในด้านเนื้อหาการเตรียมความพร้อมในแต่ละด้าน และนำเสนอข้อมูลในลักษณะความเรียง

ผลการวิจัย

1. สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 54.29 ด้านอายุส่วนใหญ่พบว่า มีช่วงอายุ 41 - 50 ปี จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 27.13 ด้านวุฒิการศึกษาส่วนใหญ่พบว่า อยู่ในระดับปริญญาตรี จำนวน 46 คน คิดเป็นร้อยละ 65.71 และมีประสบการณ์ปฏิบัติราชการส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 6 - 10 ปี จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 25.70

2. การเตรียมความพร้อมของโรงเรียนเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน กลุ่มเครือข่ายลิกไนต์ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1 และการสัมภาษณ์เชิงลึกเป็นรายด้าน พบว่า

ด้านแต่งตั้งคณะกรรมการ ด้านประชุมคณะกรรมการ โดยรวมมีการเตรียมความพร้อมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.68 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารโรงเรียนมีวิสัยทัศน์

และมีความกระตือรือร้นในการเตรียมความพร้อมของโรงเรียนสู่ประชาคมอาเซียน โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.81 ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ แต่งตั้งคณะกรรมการ ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้รับผิดชอบการพัฒนาการเรียนรู้อุ้ประชาคมอาเซียนและผู้แทนจากหน่วยงานองค์กรทั้งภาครัฐ และเอกชน โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.56

ด้านส่งเสริม สนับสนุนทรัพยากรในการดำเนินงาน โดยรวมมีการเตรียมความพร้อมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.63 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ จัดสรรงบประมาณและทรัพยากรในการพัฒนาให้มีมุม / ห้อง / ศูนย์อาเซียนศึกษาเพื่อใช้เป็นแหล่งการเรียนรู้สำหรับครู นักเรียน และบุคลากรในสถานศึกษา โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.93 ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ จัดสรรงบประมาณและทรัพยากรสำหรับติดตามผลการจัดการเรียนรู้อุ้ประชาคมอาเซียนและผู้แทนจากหน่วยงานองค์กรทั้งภาครัฐ และเอกชน โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.46

ด้านวางแผนพัฒนาครู บุคลากร ด้านสนับสนุนครูและบุคลากรในสถานศึกษาเป็นสมาชิกสมาคมชมรมครูอาเซียน โดยรวมมีการเตรียมความพร้อมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.72 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ จัดให้มีมุมหรือศูนย์รวมความรู้เกี่ยวกับ ASEAN เพื่อให้ครูได้ศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมด้วยตนเองอย่างเพียงพอ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.00 ส่วนข้อ ที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ประเมินความจำเป็นในการพัฒนาครูและบุคลากรในสถานศึกษารวมทั้งวางแผนการพัฒนาทั้งระยะสั้นและระยะยาว โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.49

ด้านจัดตั้งเครือข่ายสถานศึกษา โดยรวมมีการเตรียมความพร้อมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.26 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ จัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาทั้งระยะสั้นและระยะยาวของโรงเรียนในการพัฒนาสถานศึกษาสู่ประชาคมอาเซียน โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.61 ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ สร้างเครือข่ายให้เกิดการมีส่วนร่วมและระดมทรัพยากรเพื่อพัฒนาสถานศึกษาสู่ประชาคมอาเซียน เช่น เครือข่ายผู้ประกอบการ เครือข่ายสถานศึกษา สมาคมศิษย์เก่า เป็นต้น โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.40

ด้านการดำเนินงานพัฒนาการเรียนรู้อุ้ประชาคมอาเซียน โดยรวมมีการเตรียมความพร้อมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.34 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สร้างบรรยากาศในการเรียนรู้ด้วยการจัดป้ายนิเทศ / นิทรรศการ / สิ่งแวดล้อมในสถานศึกษาที่ส่งเสริมการพัฒนาผู้เรียนสู่ประชาคมอาเซียน โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.91 ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ จัดจ้างครูต่างชาติมาสอนเนื้อหาเกี่ยวกับภาษาอังกฤษและภาษาที่ใช้ในประเทศสมาชิกอาเซียน โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.17

ด้านการนิเทศภายในสถานศึกษา โดยรวมมีการเตรียมความพร้อมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.67 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ดำเนินการนิเทศ ติดตามในการจัดกิจกรรม

การเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียนทั้งในระดับชั้นเรียนและระดับสถานศึกษาสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.49 ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ สร้างความเข้าใจและทัศนคติเกี่ยวกับ การนิเทศ ติดตามการใช้หลักสูตรสถานศึกษา โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.26

ด้านสรุปและรายงานผลการดำเนินงาน การประชาสัมพันธ์ โดยรวมมีการเตรียมความพร้อมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.17 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีการประชาสัมพันธ์เผยแพร่ผลการดำเนินงานการเตรียมความพร้อมของโรงเรียนเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนต่อสาธารณชนโดยใช้รูปแบบที่หลากหลาย โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.40 ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ติดตามผลการประชาสัมพันธ์เผยแพร่ผลการดำเนินงานการเตรียมความพร้อมของโรงเรียนเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนต่อสาธารณชนโดยใช้รูปแบบที่หลากหลาย โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.06

3. แนวทางการแก้ไขปัญหาการเตรียมความพร้อมของโรงเรียนเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน กลุ่มเครือข่ายลิกไนต์ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1

สำหรับแนวทางการแก้ไขปัญหาการเตรียมความพร้อมของโรงเรียนเพื่อรองรับการ เข้าสู่ประชาคมอาเซียน กลุ่มเครือข่ายลิกไนต์ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1 ผู้วิจัยได้ทำการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้บริหารสถานศึกษา โดยผู้สัมภาษณ์ให้ข้อเสนอแนะไว้ดังนี้

ด้านแต่งตั้งคณะกรรมการ ประชุมคณะกรรมการ ผู้สัมภาษณ์ได้กล่าวว่า โรงเรียนต้องมีการปรับปรุงแนวทางการดำเนินงานในการเตรียมความพร้อมเพื่อให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องเหล่านี้ได้มีความรู้ ความเข้าใจและร่วมกันพัฒนาปรับปรุงแนวทางการศึกษาของโรงเรียนเพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง และต้องสร้างความตระหนักเตรียมความพร้อมของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง บทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการที่จะดำเนินการขับเคลื่อนด้านนโยบายในการเตรียมความพร้อมเพื่อให้บรรลุ ตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ได้ ซึ่งให้เห็นถึงความสำคัญ ประโยชน์ ผลดี ผลเสีย ของวัตถุประสงค์ของการดำเนินงานเตรียมความพร้อม นอกจากนั้นแล้วในการแต่งตั้งคณะกรรมการควรคำนึงถึงความเหมาะสมและสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้จริง โรงเรียนต้องมีการวางแผนในการจัดอัตรากำลังคน มอบหมายงานที่เกี่ยวข้องกันให้กับบุคคลเดียวกัน และมีการบูรณาการกิจกรรมอื่นๆ ให้เข้ากับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเกี่ยวกับประชาคมอาเซียนได้

ด้านส่งเสริม สนับสนุนทรัพยากรในการดำเนินงาน ผู้สัมภาษณ์ได้กล่าวว่า ในการดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ครู และบุคลากรทางการศึกษาควรบูรณาการหลายกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับอาเซียน ครูและนักเรียนควรช่วยกันจัดทำสื่อการเรียนการสอน ที่สามารถใช้ในกิจกรรมการเตรียมความพร้อมเข้าสู่อาเซียนเพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้และความเข้าใจด้วยตัวเอง โรงเรียนกลุ่มเครือข่ายลิกไนต์ 2 มีองค์กรที่ให้การช่วยเหลือสนับสนุนด้านงบประมาณคือ การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (แม่เมาะ)

ที่ให้ความสำคัญในเรื่องการจัดการศึกษาและสนับสนุนเรื่องประมาณในการพัฒนาด้านการศึกษาแก่โรงเรียนมาโดยตลอด

ด้านวางแผนพัฒนาครู บุคลากร สนับสนุนครูและบุคลากรในสถานศึกษาเป็นสมาชิกสมาคม ชมรมครูอาเซียน ผู้สัมภาษณ์ได้กล่าวว่า โรงเรียนต้องวางแผนพัฒนาบุคลากรโดยการจัดฝึกอบรมการใช้ภาษาอังกฤษแก่ครูและบุคลากรทางการศึกษาทุกหลังเลิกเรียนเพื่อเป็นการเพิ่มศักยภาพให้ครูนำไปใช้สอนนักเรียน การพัฒนาสื่อการเรียนการสอนโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อเป็นแหล่งค้นคว้าหาความรู้ของครูในการจัดเตรียมการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเกี่ยวกับอาเซียนให้แก่แก่นักเรียน มีการวางแผนศึกษาดูงานในโรงเรียนที่มีการจัดการเรียนการสอนแก่นักการเตรียมความพร้อมเข้าสู่อาเซียน

ด้านจัดตั้งเครือข่ายสถานศึกษา ผู้สัมภาษณ์ได้กล่าวว่า ควรมีการกำหนดแนวทางการดำเนินงานในการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียนโดยให้ทุกโรงเรียนมีส่วนร่วมในการดำเนินงานเพื่อให้เป็นไปในแนวทางเดียวกัน ซึ่งจะสามารถช่วยเหลือซึ่งกันและกันได้ ทำให้เกิดภาคีเครือข่ายและได้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างโรงเรียนมากขึ้น และโรงเรียนที่มีความพร้อม ทั้งทางด้านครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีความสามารถ อาคารสถานที่ สื่อการเรียนการสอน เทคโนโลยีต่างๆ ที่ส่งเสริมสนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน ควรเป็นแกนนำ หรือเป็นพี่เลี้ยงแก่โรงเรียนที่ยังขาดความพร้อมในด้านเหล่านี้ เพื่อให้การดำเนินงานเตรียมความพร้อมมีประสิทธิภาพและเกิดผลกับนักเรียนอย่างแท้จริง

ด้านการดำเนินงานพัฒนาการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน ผู้สัมภาษณ์ได้กล่าวว่า ควรมีการศึกษาดูงานโรงเรียนนาร่องที่ใช้หลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนอาเซียนเพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติต่อไป และสถานศึกษาควรมีการกำหนดแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาในส่วนที่เกี่ยวข้องกับอาเซียน ในส่วนโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษาได้กำหนดให้มีรายวิชาเพิ่มเติม อาเซียน ตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เพื่อเป็นกรอบแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครู และยังสอดแทรกเนื้อหาในหลักสูตร 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ด้วย เนื่องจากโรงเรียนได้ตระหนักถึงความสำคัญในการสร้างความรู้ความเข้าใจแก่นักเรียนและเป็นการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียนมิใช่เพียงแต่การท่องเที่ยวการค้า ทักทายประจำชาติ หรือสัญลักษณ์ธงชาติอาเซียน แต่เน้นรูปแบบการจัดการจัดกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยเอง มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้วิชาการเกี่ยวกับประชาคมอาเซียน ด้วยการจัดการสอนด้วยวิธีการที่หลากหลาย มีกิจกรรมของสถานศึกษาเกี่ยวกับอาเซียน พัฒนาสื่อแหล่งเรียนรู้ การใช้สื่อ เทคโนโลยี และนวัตกรรม ในการจัดการเรียนรู้

ด้านการนิเทศภายในสถานศึกษา ผู้สัมภาษณ์ได้กล่าวว่า โรงเรียนต้องสร้างความเข้าใจและทัศนคติเกี่ยวกับ การนิเทศ ติดตามการใช้หลักสูตรสถานศึกษาว่าเป็นการช่วยเหลือแก้ไขปัญหาให้ครู และบุคลากรทางการศึกษาในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อให้ผู้เรียนมีการพัฒนาตนเองในการที่จะเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

บรรลุตามเป้าหมายของโรงเรียนได้ และควรมีการจัดทำแผนการนิเทศ กำกับ ติดตาม เพื่อให้ครูและบุคลากรทางการศึกษามีการเตรียมความพร้อมและดำเนินการอย่างจริงจัง ดำเนินการจัดทำรายงานสรุปภาคเรียนละ 1 ครั้ง เพื่อเป็นข้อมูลในการรายงานผลการจัดกิจกรรมให้ผู้แทนจากหน่วยงานองค์กรทั้งภาครัฐ และเอกชนได้รับทราบ

ด้านสรุปและรายงานผลการดำเนินงานการประชาสัมพันธ์ ผู้สัมภาษณ์ได้กล่าวว่า โรงเรียนต้องมีการวางแผนในการจัดอัตรากำลังคน มอบหมายงานที่เกี่ยวข้องกันให้กับบุคคลเดียวกัน หรือฝ่ายงานเดียวกัน บูรณาการงานด้านอื่นๆ ให้เข้ากับอาเซียน และโรงเรียนควรมีการสรุปและรายงานผลการดำเนินงานด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านบริหารงานทั่วไป และด้านบริหารงานบุคคล ที่ส่งผลให้ผู้เรียนเป็นคนเก่ง ดี มีความสุข และสามารถแข่งขันในอาเซียนได้ นอกจากนั้นแล้วในส่วนการดำเนินงานของโรงเรียนเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ควรมีการดำเนินงานตามความพร้อมในบริบทของสถานศึกษา โดยใช้รูปแบบที่หลากหลายอย่างต่อเนื่องตลอดปีการศึกษา

การอภิปรายผล

การเตรียมความพร้อมของโรงเรียนเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน กลุ่มเครือข่ายลิกไนต์ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1 โดยรวมมีการเตรียมความพร้อมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านมีรายละเอียด ดังนี้

ด้านแต่งตั้งคณะกรรมการ ด้านประชุมคณะกรรมการ พบว่า โดยรวมมีการเตรียมความพร้อมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายลิกไนต์ 2 สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1 ได้สร้างความตระหนักถึงบทบาทและภารกิจสำคัญของคณะกรรมการ ในการเสริมสร้างความร่วมมือเพื่อเตรียมความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนซึ่งในการประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานทางโรงเรียนมีการชี้แจงถึงบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการ การดำเนินงานของโรงเรียนในการเตรียมความพร้อมเพื่อให้คณะกรรมการมีส่วนร่วมในการเตรียมความพร้อม ซึ่งสอดคล้องกับราตรี สีงาม (2555) ที่ศึกษาการเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดศรีสะเกษ ที่ได้ให้ข้อเสนอแนะว่า คณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนจังหวัดศรีสะเกษ ควรให้ความสำคัญและกระตุ้นให้เกิดการตื่นตัวในการรับรู้และการปรับตัวเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน มีการกำหนดนโยบายและแนวทางการขับเคลื่อนการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียนอย่างชัดเจนและสอดคล้องกับนโยบายของรัฐ สนับสนุนทรัพยากรทางการศึกษา สร้างภาคีเครือข่ายจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง และมีการนิเทศ ติดตาม กำกับและประเมินผลการดำเนินงานเพื่อนำผลไปพัฒนางานได้อย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ

ด้านส่งเสริม สนับสนุนทรัพยากรในการดำเนินงาน พบว่า โดยรวมมีการเตรียมความพร้อมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากทางโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายลิกไนต์ 2 สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1 ได้ตระหนักถึงความสำคัญในการจัดสรรงบประมาณ ทรัพยากรเกี่ยวกับอาเซียนศึกษาไว้เพื่อดำเนินการเกี่ยวกับอาเซียนไม่ว่าจะเป็นกิจกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับอาเซียน หรือวัสดุอุปกรณ์ สื่อต่างๆ ที่ช่วยส่งเสริมและสนับสนุนให้นักเรียนมีความรู้เรื่องอาเซียนมากยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับเอกราช อะมะวัลย์ (2554) ได้ศึกษาการพัฒนาการศึกษาของโรงเรียนช่างฝีมือทหารในการเตรียมความพร้อมด้านบุคลากรสู่ความเป็นประชาคมอาเซียนในปี พ.ศ. 2558 โดยได้ให้ข้อเสนอแนะว่าควรให้ความสำคัญและสนับสนุนเรื่องงบประมาณพัฒนาด้านการศึกษา การจัดสรรทุนการศึกษาเพื่อการแลกเปลี่ยนนักศึกษาในอาเซียนเพื่อการสร้างบุคลากรที่มีคุณภาพ ทั้งด้านเครื่องมือเครื่องจักรที่ทันสมัยและด้านเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา การจัดตั้งโครงข่ายเทคโนโลยี สารสนเทศ ศูนย์กลางรวบรวม จัดเก็บ และเชื่อมโยงข้อมูลสารสนเทศด้านการศึกษาเพื่อให้ผู้เรียนได้มีการเรียนรู้ตลอดเวลา

ด้านวางแผนพัฒนาครู บุคลากร ด้านสนับสนุนครูและบุคลากรในสถานศึกษาเป็นสมาชิกสมาคม ชมรมครูอาเซียน พบว่า โดยรวมมีการเตรียมความพร้อมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจาก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1 ได้มีนโยบายส่งเสริมและสนับสนุนให้ครู และบุคลากรทางการศึกษาให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานของประชาคมอาเซียน มีการจัดอบรมพัฒนาศักยภาพของครูและบุคลากรทางการศึกษาเพื่อเป็นการเตรียมความพร้อม อีกทั้งยังสนับสนุนให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาเป็นสมาชิก / ชมรมครูอาเซียน เพราะครูและบุคลากรทางการศึกษาเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนานักเรียนให้ไปสู่จุดมุ่งหมายในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน สอดคล้องกับการประชุมคณะกรรมการระดับชาติเพื่อขับเคลื่อนการศึกษาในอาเซียนสู่การบรรลุเป้าหมายการจัดตั้งประชาคมอาเซียนในปี พ.ศ. 2558 เมื่อวันที่ 23 เดือนสิงหาคม พ.ศ. 2553 ณ กระทรวงศึกษาธิการ โดยมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ผู้แทนสำนักงานเลขาธิการคุรุสภา ผู้อำนวยการเครือข่ายมหาวิทยาลัยอาเซียน และผู้แทนกรมอาเซียนกระทรวงการต่างประเทศ ที่ประชุมได้ให้ความเห็นชอบนโยบายเพื่อดำเนินงานตามปฏิญญาชะอำ-หัวหิน ด้านการศึกษาจำนวน 5 นโยบาย ซึ่งนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาบุคลากร คือ การเผยแพร่ความรู้ข้อมูลข่าวสาร และเจตคติที่ดีต่ออาเซียนเพื่อสร้างความตระหนักและเตรียมความพร้อมของครูคณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา นักเรียน นักศึกษาและประชาคมเพื่อก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในปี พ.ศ. 2558 และสอดคล้องกับต่อตระกูล บุญปลุก (2556) ได้ศึกษาการเตรียมความพร้อมด้านการจัดการเรียนรู้ของครูและผู้บริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นประชาคมอาเซียน ในปี พ.ศ. 2558 กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านเวียงพาน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงราย เขต 3 พบว่าโรงเรียนได้เตรียมความพร้อมเพื่อให้ครูมีความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียนโดยผ่านกระบวนการบูรณาการความรู้เนื้อหาเกี่ยวกับประชาคมอาเซียนโดยให้ครูทุกคนจะต้องแสวงหาเนื้อหาและความรู้เพื่อที่จะนำเนื้อหามาถ่ายทอดให้นักเรียน

การที่ครูจะสามารถถ่ายทอดความรู้ให้นักเรียนเกี่ยวกับประชาคมอาเซียนได้นั้น ครูจะต้องเกิดความรู้ความเข้าใจอย่างถ่องแท้จึงจะสามารถอธิบาย และถ่ายทอดให้แก่นักเรียนได้ ซึ่งปัญหาที่พบในการจัดการเรียนการสอนในตอนแรกคือ ครูที่ไม่ได้อยู่ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมไม่เห็นความสำคัญของหน้าที่ของครูทุกคนในประชาคมอาเซียนที่จะต้องมีความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน ดังนั้นโรงเรียนจึงแก้ไขปัญหานี้โดยการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาแบบบูรณาการความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียนไว้ในทุกกลุ่มสาระเป็นกรอบไว้คร่าว ๆ จากนั้นให้ครูแต่ละคนยึดหลักสูตรสถานศึกษาเป็นหลัก โดยที่ในหลักสูตรได้กำหนดเนื้อหาสาระหรือสาระการเรียนรู้ไว้เรียบร้อยแล้วโดยที่สื่อการสอน เช่น หนังสือเรียน หรือสื่อการสอนรูปแบบอื่น ๆ ให้ครูผู้สอนกำหนดเอง ดังนั้นครูจะมีความรู้ด้านประชาคมอาเซียนโดยการเรียนรู้ด้วยตนเองจากสื่ออิเล็กทรอนิกส์ต่าง ๆ รวมถึงการค้นหาข้อมูลจากศูนย์อาเซียนในโรงเรียน นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ พิณญาติดา บุตรกันหา (2556) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับ ความพร้อมของสถานศึกษาในการรองรับการก้าวสู่ประชาคมอาเซียน อำเภอลำปาง จังหวัดลำปางงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ได้ให้ข้อเสนอแนะว่าสถานศึกษาควรมีการพัฒนาครูและบุคลากรเข้ารับการอบรม การศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับพื้นฐานประชาคมอาเซียนและวัฒนธรรมของอาเซียนเพื่อพัฒนาครูให้สามารถสื่อสารโดยใช้ภาษาในประชาคมอาเซียน

ด้านจัดตั้งเครือข่ายสถานศึกษา พบว่า โดยรวมมีการเตรียมความพร้อมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายลิกไนต์ 2 มีความตระหนักในการจัดตั้งเครือข่ายสถานศึกษาตามแนวทางการบริหารจัดการของสถานศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ในการจัดตั้งเครือข่ายสถานศึกษา โดยเริ่มที่โรงเรียน ในกลุ่มเครือข่ายลิกไนต์ 2 มีการดำเนินกิจกรรมเกี่ยวกับอาเซียนร่วมกัน การช่วยเหลือด้านครูผู้สอนในกลุ่มสาระภาษาต่างประเทศแก่โรงเรียนที่ขาดแคลน เช่น การฝึกอบรมครูในการสอนภาษาต่างประเทศ การฝึกพูดภาษาต่างประเทศ เพื่อให้ครูสามารถนำความรู้ที่ได้ไปจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศแก่นักเรียนโรงเรียนตนเองได้ระดับหนึ่ง แต่ทั้งนี้การจัดตั้งเครือข่ายยังอยู่ในระดับสถานศึกษา ยังไม่มีการจัดตั้งเครือข่ายระหว่างประเทศ สอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนามาตรฐานและยุทธศาสตร์ในการพัฒนาโรงเรียนสู่ประชาคมอาเซียน (2553-2554) โดยการสำรวจสภาพปัจจุบันและความคาดหวังของสมาชิกทั้ง 10 ประเทศและนำเสนอเป็นยุทธศาสตร์โดยยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับประเด็นนี้คือ การบริหารจัดการโดยใช้เครือข่าย ซึ่งมีจำนวน 5 ยุทธศาสตร์ย่อย ได้แก่ 1) ส่งเสริมให้มีโรงเรียนเครือข่ายร่วมพัฒนาในประชาคมอาเซียน 2) จัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทั้งในด้านการจัดการเรียนรู้ นวัตกรรมหรือกิจกรรมใหม่ ๆ ในเครือข่ายประชาคมอาเซียน 3) ส่งเสริมให้ผู้เรียน เข้าร่วมโครงการแลกเปลี่ยนในเครือข่ายประชาคมอาเซียน 4) ส่งเสริมให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางด้านวิชาการกับเครือข่ายประชาคมอาเซียน และ 5) จัดให้ครูและผู้เรียนได้ไปทัศนศึกษาในประเทศที่เป็นสมาชิกประชาคมอาเซียน

นอกจากนั้นแล้วยังสอดคล้องกับต่อตระกูล บุญปลุก (2556) ที่ได้ศึกษาการเตรียมความพร้อมด้านการจัดการเรียนรู้ของครูและผู้บริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นประชาคมอาเซียน พ.ศ. 2558 กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านเวียงพาน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 พบว่า ผู้บริหารมีความสามารถประสานเครือข่ายเพื่อความร่วมมือในการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน โรงเรียนบ้านเมืองพานนอกจากจะมีศูนย์อาเซียนศึกษาแล้วยังมีโรงเรียนที่เป็นโรงเรียนเครือข่ายอีก 10 โรงเรียน ซึ่งโรงเรียนบ้านเมืองพานมีหน้าที่ในการให้คำแนะนำในการจัดการเรียนการสอนสู่ประชาคมอาเซียนให้กับโรงเรียนในเครือข่ายและมีแนวโน้มจะมีโรงเรียนเข้าร่วมโครงการมากขึ้นในอนาคต ซึ่งโรงเรียน ในเครือข่าวนั้นจะมีการประสานความร่วมมือและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้อยู่ตลอดเวลา ในส่วนของการประสานความร่วมมือในกลุ่มประเทศอาเซียนยังไม่มีมีการประสานความร่วมมือกัน เนื่องจากยังไม่มีการจัดตั้งเครือข่ายระหว่างประเทศในกลุ่มประเทศอาเซียนอย่างเป็นทางการ ทั้งนี้โรงเรียนได้ลองขอความร่วมมือโรงเรียนในประเทศพม่าแต่ไม่ได้รับความร่วมมือเนื่องจากความมั่นคงในประเทศ และยังคงกล่าวถึงปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับการจัดตั้งภาคีเครือข่ายระหว่างประเทศซึ่งยังไม่มีมีความชัดเจนและเป็นรูปธรรมทำให้เกิดปัญหาและอุปสรรคขึ้นซึ่งเกี่ยวเนื่องกับตัวชี้วัดคุณภาพทั้งด้านครูและผู้บริหาร ซึ่งตัวชี้วัดที่เกี่ยวข้องเนื่องจากปัญหาการจัดตั้งภาคีเครือข่ายความร่วมมือครู มี 1 ตัวชี้วัด คือ ครูสามารถแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ในการจัดการเรียนรู้ในประเทศ และกลุ่มประชาคมอาเซียน และด้านผู้บริหารมี 2 ตัวชี้วัดที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการจัดตั้งภาคีเครือข่ายความร่วมมือระหว่างประเทศในประชาคมอาเซียนได้แก่ ผู้บริหารมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีในการติดต่อสื่อสารในกลุ่มประชาคมอาเซียน ซึ่งได้ให้ข้อเสนอแนะว่าให้มีการจัดตั้งภาคีเครือข่ายความร่วมมือระหว่างประเทศในกลุ่มประเทศสมาชิกลงสู่ระดับโรงเรียนโดยการสนับสนุนนโยบายจากทางภาครัฐ

ด้านการดำเนินงานพัฒนาการเรียนรู้อุ้ประชาคมอาเซียน พบว่าโดยรวมมีการเตรียมความพร้อมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้เนื่องจากครูและบุคลากรทางการศึกษาต้องการการพัฒนาความรู้ในเรื่องหลักสูตรการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับอาเซียน และการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้เกี่ยวกับอาเซียน หลักสูตรที่สถานศึกษามียังไม่สามารถประยุกต์ใช้ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างแท้จริง ไม่สอดคล้องกับสภาพบริบทของสถานศึกษาและชุมชนเท่าที่ควร ซึ่งทางหน่วยงานต้นสังกัดต้องมีการจัดอบรมให้ความรู้แก่ครูและบุคลากรทางการศึกษาทุกคน มิใช่เพียงเฉพาะครูและบุคลากรทางการศึกษาที่เป็นกลุ่มแกนนำเท่านั้น ควรมีการขยายผลและมีการติดตามถึงสภาพการดำเนินงานว่ามีปัญหาและอุปสรรคที่ต้องแก้ไขในด้านใดบ้าง ต้องส่งเสริมสนับสนุนปัจจัยที่ส่งเสริมให้โรงเรียนมีความพร้อม ซึ่งสอดคล้องกับราตรี สิงาม (2555) ที่ได้ศึกษาการเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดศรีสะเกษ พบว่าแนวทางในการเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียนที่สำคัญมี 3 ลำดับดังนี้คือ จัดครูและบุคลากรในโรงเรียน เข้าร่วมการอบรม

ประชุมสัมมนา ตลอดจนศึกษาดูงานโรงเรียนต้นแบบที่ประสบความสำเร็จในการจัดการเรียนการสอนอาเซียนศึกษา รองลงมาคือ ควรจัดให้มีโรงเรียนต้นแบบเป็นโรงเรียนแกนนำเพื่อจัดการความรู้เรื่องอาเซียนและเผยแพร่ให้กับโรงเรียนในเครือข่ายได้เรียนรู้เป็นแนวทางต่อไป รวมทั้งจัดทำหลักสูตรเน้นอาเซียนในกลุ่มสาระต่าง ๆ หรือบูรณาการในบางรายวิชา เช่น สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ภาษาต่างประเทศ และประการสุดท้าย ควรจัดการเรียนการสอนโดยใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อกลางหรือสอดแทรกเพื่อให้เกิดความคุ้นเคย ตลอดจนสนับสนุนให้นักเรียนผลิตสื่อ เช่น แผ่นพับความรู้เรื่องอาเซียนและเผยแพร่ให้กับคณะครู นักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชนได้รับทราบข้อมูล นอกจากนี้แล้วยังสอดคล้องกับพินญาดา บุตรกันหา (2556) ที่ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับความพร้อมของสถานศึกษาในการรองรับการก้าวสู่ประชาคมอาเซียน อำเภอลำปาง จังหวัดลำปางสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 โดยได้ให้ข้อเสนอแนะว่า สถานศึกษาควรมีการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา จัดกิจกรรมสถานศึกษาเกี่ยวกับอาเซียน มีการวิจัยและพัฒนากระบวนการเรียนรู้ และนิเทศติดตามดำเนินงานเพื่อเตรียมการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน และควรจัดทำข้อมูลสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับอาเซียนด้วย

ด้านการนิเทศภายในสถานศึกษา พบว่าโดยรวมมีการเตรียมความพร้อมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก สถานศึกษายังขาดแนวทางการปฏิบัติที่ชัดเจน การประเมินผลการนิเทศไม่เป็นระบบและไม่มีมาตรฐานชัดเจน ขาดการมีส่วนร่วมในการนิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผล บุคลากรมีภาระหน้าที่หลายอย่าง ทำให้การนิเทศ ประเมินผลไม่ครบทั้งกระบวนการ ผู้บริหารควรให้ความสำคัญต่อการนิเทศภายในสถานศึกษาแก่ครูและบุคลากรทางการศึกษาเพื่อให้เกิดความเข้าใจในการดำเนินการเตรียมความพร้อมในการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน ซึ่งสอดคล้องกับวรสิทธิ์ วรรณพงษ์ (2552) ได้ศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาลในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า สภาพปัญหาการนิเทศภายในสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ในรายด้านพบว่าสภาพปัญหาที่สถานศึกษามีรายงานผลการนิเทศ ติดตามผลการปฏิบัติงาน อยู่ในระดับปานกลาง รองลงมาคือสถานศึกษามีการนำผลการนิเทศมาปรับปรุงแก้ไขการจัดการเรียนการสอนให้บรรลุผลตามที่สถานศึกษากำหนดและมีรายงานประจำปี อยู่ในระดับปานกลาง และสถานศึกษามีแผนปฏิบัติงาน / ปฏิทิน ซึ่งกำหนดบุคคลรับผิดชอบอย่างชัดเจนอยู่ในระดับน้อย และยังคงสอดคล้องกับราตรี สິงาม (2555) ที่ศึกษาการเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดศรีสะเกษ ที่ได้ให้ข้อเสนอแนะว่าคณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนจังหวัดศรีสะเกษ ควรให้ความสำคัญและกระตุ้นให้เกิดการตื่นตัวในการรับรู้และการปรับตัวเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน และมีการนิเทศ ติดตาม กำกับและประเมินผลการดำเนินงานเพื่อนำผลไปพัฒนางานได้อย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ

ด้านสรุปและรายงานผลการดำเนินงานการประชาสัมพันธ์ พบว่า โดยรวมมีการเตรียมความพร้อมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากสถานศึกษายังขาดแคลนบุคลากรในการดำเนินการรายงานผลการดำเนินงานการประชาสัมพันธ์ ซึ่งสอดคล้องกับพินญาดา บุตรกันหา (2556) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับความพร้อมของสถานศึกษา ในการรองรับการก้าวสู่ประชาคมอาเซียน อำเภอวังน้อย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ได้ให้ข้อเสนอแนะว่าสถานศึกษาควรมีการประชาสัมพันธ์การดำเนินงานการจัดการศึกษาประชาคมอาเซียนสู่สาธารณชนเป็นระบบในรูปแบบที่หลากหลายและแพร่หลาย จัดตั้งสมาคม / ชมรมครูประชาคมอาเซียนในระดับสถานศึกษาเพื่อแสดงให้เห็นถึงความร่วมมือดำเนินการส่งเสริมการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน

สรุป

จากผลการวิจัย ครั้งนี้พบว่า การเตรียมความพร้อมของโรงเรียนเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน กลุ่มเครือข่ายลิกไนต์ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1 โดยรวมมีการเตรียมความพร้อมปานกลาง ซึ่งเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านแต่งตั้งคณะกรรมการ ประชุมคณะกรรมการ ด้านส่งเสริมสนับสนุนทรัพยากรในการดำเนินงาน ด้านวางแผนพัฒนาครู บุคลากร สนับสนุนครูและบุคลากรในสถานศึกษา เป็นสมาชิกสมาคม ชมรมครูอาเซียน มีการเตรียมความพร้อมมาก ด้านจัดตั้งเครือข่ายสถานศึกษา ด้านการดำเนินงานพัฒนาการเรียนรู้สู่ประชาคม ด้านการนิเทศภายในสถานศึกษา และด้านสรุปและรายงานผลการดำเนินงาน การประชาสัมพันธ์ มีการเตรียมความพร้อมปานกลาง แต่ยังคงพบปัญหาในการเตรียมความพร้อมของโรงเรียนเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ดังที่ได้ให้ไว้ในปัญหาและแนวทางในการแก้ไขปัญหาดังนั้นผู้วิจัยจึงขอเสนอแนะแนวทางในการปรับปรุง การวางแผนพัฒนานักเรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษา เพื่อดำเนินการเตรียมความพร้อมของโรงเรียนในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ดังนี้

1. หน่วยงานต้นสังกัด ผู้บริหารสถานศึกษา ควรให้ความสำคัญ และกระตุ้นให้เกิดการตื่นตัวมากขึ้นในการรับรู้และการปรับตัวเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ควรมีการกำหนดนโยบายและแนวทางขับเคลื่อนการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียนอย่างชัดเจนและสอดคล้องกับนโยบายของรัฐ สนับสนุนทรัพยากรทางการศึกษา สร้างภาคีเครือข่ายการจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง และควรมีการนิเทศ ติดตาม กำกับ และประเมินผลการดำเนินงานเพื่อนำผลไปพัฒนางานได้อย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ควรมีการสรุปและรายงานผลการดำเนินงานการประชาสัมพันธ์เพื่อให้ชุมชนได้รับทราบการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียนและเป็นการกระตุ้นและสร้างความตระหนักให้สังคมได้เล็งเห็นถึงความสำคัญในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

2. สถานศึกษาควรมีการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา จัดกิจกรรมของสถานศึกษาเกี่ยวกับอาเซียน มีการวิจัยและพัฒนากระบวนการเรียนรู้ และนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผลการดำเนินงานเพื่อเตรียมการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน

3. สถานศึกษาควรมีการพัฒนาครู และบุคลากรทางการศึกษา โดยเข้ารับการอบรม การศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับพื้นฐานประชาคมอาเซียนและวัฒนธรรมของอาเซียน เพื่อเป็นการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้สามารถสื่อสารโดยใช้ภาษาในประชาคมอาเซียนได้

4. ครูและบุคลากรทางการศึกษา ควรตระหนัก เห็นความสำคัญและปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการถ่ายทอดความรู้ให้หลากหลายและน่าสนใจ ตลอดจนพัฒนาตนเองอยู่เสมอ

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการวิจัยและพัฒนาคุณลักษณะที่เหมาะสมของความเป็นผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา ในการเตรียมความพร้อมของโรงเรียนเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

2. ควรมีการวิจัยเพื่อพัฒนาความรู้ ความสามารถด้านทักษะและวิธีการสอนสำหรับครูและบุคลากรทางการศึกษา ในการเตรียมความพร้อมของโรงเรียนเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

เอกสารอ้างอิง

เจิดฉะ แก้วประเคน. (2538). ความสัมพันธ์ระหว่างการสนับสนุนทางสังคมของผู้บริหารโรงเรียนกับ ประสิทธิภาพของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษาในเขตพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเล ภาคตะวันออก. วิทยานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.

ต่อตระกูล บุญปลุก. (2556). การเตรียมความพร้อมด้านการจัดการเรียนรู้ของครูและผู้บริหารสถานศึกษาสู่ ความเป็นประชาคมอาเซียนในปี พ.ศ. 2558: กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านเวียงพานในสังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3. สารนิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัย แม่ฟ้าหลวง.

พัชรราวลัย วงศ์บุญสิน และคณะ. (2549). การเปรียบเทียบการปฏิรูปการศึกษาของประเทศในกลุ่มอาเซียน. รายงานการวิจัย สถาบันเอเชียศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. สำนักเลขาธิการสภาการศึกษา.

พิณญาติ บุตรกันหา. (2556). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารกับความพร้อม ของสถานศึกษาในการรองรับก้าวสู่ประชาคมอาเซียน อำเภอวังน้อย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.

- เมืองปาย รัฐอรุณาจัลประเทศ. (2556). **ความพร้อมและแนวทางการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนราชวินิตบางแก้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6.** วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ราตรี สีงาม. (2555). **การเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดศรีสะเกษ.** วิทยานิพนธ์ ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- วรสิทธิ์ วรรณพงษ์. (2552). **การศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาลในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.** วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.
- วินัย แป้นน้อย, (2556, 4 สิงหาคม), **ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านทาน. สัมภาษณ์.**
- ศรีวิการ์ เมฆวัชชัยกุล. (2555). **การเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของกระทรวงศึกษาธิการความร่วมมือด้านการศึกษาของประเทศสมาชิกประชาคมอาเซียน.** สืบค้นเมื่อ 10 เมษายน พ.ศ. 2556 จาก <http://basd.mua.go.th/nbm/upload/documents/document-55-siwikar.pdf>.
- สรศักดิ์ บัวแย้ม. (2556). **การเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาสทวิทยาเขต ระยอง 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18.** วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1 (2556). **การดำเนินงานเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสู่การเป็นประชาคมอาเซียน. รายงานกลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผล.**
- สำนักความสัมพันธ์ต่างประเทศ, สำนักปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. (2552). **การศึกษา: รากฐานประชาคมอาเซียน.** กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ สกสค. ลาดพร้าว.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2554). **แนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน.** กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- เอกราช อมะวัลย์. (2554). **การพัฒนาการศึกษาของโรงเรียนช่างฝีมือทหารในการเตรียมความพร้อมด้านบุคลากรสู่ความเป็นประชาคมอาเซียนในปี พ.ศ. 2558.** วิทยานิพนธ์ รัฐศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.